

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

28 ביולי 2008

402

כ"ה בתמוז התשס"ח

עמוד

הצעת חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 11).
התשס"ח-2008 674

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 11), התשס"ח-2008

1. תיקון סעיף 1 בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) בהגדרה "הורשע בעבירה", במקום "הורשע בעבירה" יבוא "עבירה";
- (2) אחרי ההגדרה "ייעוץ השקעות" יבוא:
- "לקוח כשיר" – לקוח שבעת ההתקשרות עמו למתן שירות של ייעוץ השקעות, שיווק השקעות או ניהול תיקי השקעות, לפי העניין, היה מנוי בתוספת הראשונה;

דברי הסבר

(תיקון מס' 8), התשס"ה-2005 (ס"ח התשס"ה, עמ' 504) (להלן – תיקון מס' 8), כך שהמונח המוגדר בהגדרה "הורשע בעבירה" שבסעיף 1 לחוק יתוון ל"עבירה". בהתאמה מוצע, בסעיף 6(4) להצעת החוק, לתקן את סעיף 7(ד3) לחוק, ובסעיף 7(3) להצעת החוק, לתקן את סעיף 8(ג3) לחוק, המפנים להגדרה זו.

לפסקה (2)

כאמור בחלק הכללי לדברי הסבר מוצע לאפשר למנהלי תיקים זרים להתקשר בהסכם ניהול תיקים עם לקוחות מתחכמים ("לקוחות כשירים"), בישראל (סעיף 10 להצעת החוק). כמו כן מוצע בהצעת החוק להסמיך את שר האוצר לפטור בתקנות מנהלי תיקים המעניקים שירות ללקוחות כאמור מחלק מחובות האמון והזהירות הקבועות בחוק (סעיף 15 להצעת החוק).

לצורך הוראות אלה מוצע להגדיר את המונח "לקוח כשיר", כלקוח שבעת ההתקשרות עמו למתן שירות של ייעוץ השקעות, שיווק השקעות או ניהול תיקי השקעות, לפי העניין (להלן – שירות או שירותים), היה מנוי בתוספת הראשונה, כנוסחה המוצע בסעיף 28 להצעת החוק, בתוספת האמורה מנויים לקוחות המיומנים בשוק ההון או שבאפשרותם לרכוש מיומנות כאמור ולפיכך אינם זקוקים להגנת החוק המגולמת בחובת הרישוי המוטלת על נותן השירות (ראו בהרחבה דברי הסבר לסעיף 28 להצעת החוק). כמו כן, כדי שלא להטיל נטל כבד מדי על נותן השירות, וכן לנוכח ההנחה כי מי שהיה כשיר בעת ההתקשרות מודע לצורך בניהול ובייעוץ מקצועי, מוצע כי החובה של נותן השירות לבחון את היותו של לקוח "לקוח כשיר", תחול רק בעת ההתקשרות עם הלקוח, ולא בכל עת. יצוין כי כבר היום מתייחס החוק באופן מיוחד ללקוחות אלה, בקובעו כי ייעוץ השקעות ללקוח כזה, אינו חייב ברישיון (סעיף 3(א11) לחוק – ראו גם דברי הסבר לסעיף 3(א1)ב) להצעת החוק, המתקן את הסעיף האמור.

כללי החוק המוצע מטרתו לקבוע הסדר במסגרת פרק ב' לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 (להלן – החוק או חוק הייעוץ), ולפיו זרים המוסמכים במדינת מוצאם לעסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות או בניהול תיקים, יהיו רשאים להציע את שירותיהם בישראל בלא רישיון ישראלי מתאים, בתנאי שיעמדו באחת משתי החלופות המוצעות בפרק האמור: האחת, מתן אפשרות למנהלי תיקים זרים להתקשר בהסכם ניהול תיקים עם לקוחות מתחכמים ("לקוחות כשירים") בישראל, ובלבד שניהול התיק ייעשה בחו"ל, השניה, מתן שירותים בידי מנהל תיקים, ייעוץ השקעות או משווק השקעות, זה במסגרת תאגיד מורשה ישראלי. על תאגיד כאמור תוטל, לפי המוצע, חובת פיקוח ביחס לפעילות העוסק הזה.

בנוסף מוצעים כמה תיקונים נוספים, ובין השאר: הוספת לקוחות בעלי תיק נכסים גדול לרשימת הלקוחות שייעוץ ושיווק השקעות להם פטור מרישיון ייעוץ ושיווק, זאת בשל היותם כשירים לרכוש בכספם סיוע מקצועי לשם קבלת החלטות השקעה בעצמם ולפיכך אינם נדרשים להגנת החוק הגלומה בדרישת הרישיון; הענקת סמכות לרשות לניירות ערך (להלן – הרשות) להסתייע במקור חוץ לצורך פיקוח על בעלי רישיון לפי החוק, בדומה לסמכות הנתונה לרשות לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן – חוק ניירות ערך), וכן תיקונים נוספים הנדרשים לאור תיקון מס' 10 לחוק במסגרת חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני תקיקה), התשס"ה-2005 (ס"ח התשס"ה, עמ' 830, 840) (להלן – תיקון מס' 10), ובתיקונים נוספים לחוק שהתקבלו בשנים האחרונות.

סעיף 1 לפסקה (1)

מוצע לתקן טעות סופר שנפלה במסגרת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 416; התשס"ה, עמ' 840.

- (3) בהגדרה "ניירות ערך חוץ", המילים "או מניות או יחידות של קרן הרשומה מחוץ לישראל" – יימחקו;
- (4) בהגדרה "נכסים פיננסיים", אחרי "בחוק השקעות משותפות" יבוא "מניות או יחידות של קרן הרשומה מחוץ לישראל".
2. בסעיף 2 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב2), אחרי "יהיו כולם בעלי רישיון משווק" יבוא "ואם תיקון סעיף 2 הוא מנהל קרן – יהיו כולם בעלי רישיון משווק או בעלי רישיון מנהל תיקים".
3. בסעיף 3 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א) –
- (א) בפסקה (5), אחרי "ייעוץ השקעות" יבוא "או שיווק השקעות";
- (ב) במקום פסקה (11) יבוא:
- "(11) ייעוץ השקעות או שיווק השקעות ללקוח כשיהי";
- (2) בסעיף קטן (א1) –
- (א) ברישה, במקום "פסקה (א)3" יבוא "פסקה (3) של סעיף קטן (א)";
- (ב) בפסקה (1), בסופה יבוא "בכפוף להוראות לפי סעיף 24א";

ד ב ר י ה ס ב ר

וביניהם ייעוץ שנותן אדם מכוח חברותו בוועדת השקעות או בדירקטוריון של תאגיד (פסקה 5) לסעיף 3(א) לחוק) וייעוץ לתאגיד הנמנה עם סוג שנקבע בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך (פסקה 11) לסעיף 3(א) לחוק.

מוצע, בסעיף 3(א)1(ב) להצעת החוק, להרחיב את הפטור מרישיון כך שהוא יחול גם על מי שנותן שירותי שיווק השקעות לגופים האמורים, וזאת בשל היותם גופים מיומנים שאינם זקוקים להגנת החוק המגולמת בחובת הרישוי המוטלת על נותן השירות. עוד מוצע להפנות בפסקה (11) של סעיף 3(א) לחוק, למונח "לקוח כשיר" – ובכך להפנות לרשימת הלקוחות שבתוספת הראשונה, בנוסחה המוצע בסעיף 28 להצעת החוק, המרחיבה את רשימת הלקוחות שאליה מפנה היום פסקה (11) האמורה (ראו גם דברי הסבר לסעיף 28 להצעת החוק).

וזה נוסחה של פסקה (11) של סעיף 3(א) לחוק שמוצע להחליפה:

"(11) ייעוץ השקעות לתאגיד הנמנה עם סוג שנקבע בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך";

לפסקה (2)

סעיף 3(א)1(ב) לחוק מחיל, בין השאר, על מי שעוסק בניהול תיקי השקעות בלא רישיון כאמור בסעיף 3(א)3 לחוק, את הוראות פרקים ג' וד' לחוק שעניינם חובות אמון וזהירות וכללים מיוחדים החלים על מנהלי תיקים. לאור סעיף 24 המוצע, בנוסחו בסעיף 15 להצעת החוק, המסמיך את שר האוצר לקבוע פטור מתחולת הפרקים האמורים למנהלי תיקים הנותנים שירות ללקוחות בשירים, בנסיבות המנויות בו, מוצע להכפיף את סעיף 3(א)1 לחוק להוראות ההסמכה כאמור.

לפסקאות (3) ו-4)

בתיקון מס' 10 הועבר המונח "יחידות בהגדרתן בחוק השקעות משותפות בנאמנות" מההגדרה "ניירות ערך" להגדרה "נכסים פיננסיים", כדי שבהינתן ה"זיקה" של בעל הרישיון (אשר מבדילה את משווק ההשקעות מיועץ ההשקעות) תתייחס גם ליחידות כאמור. לעומת זאת, המונח "מניות או יחידות של קרן הרשומה מחוץ לישראל", אשר גם לגביהן ראוי היה לבחון את התקיימות ה"זיקה" האמורה, לא הועבר כאמור. במסגרת תיקון מס' 10. לפיכך מוצע למחוק את המונח "מניות או יחידות של קרן הרשומה מחוץ לישראל" מההגדרה "ניירות ערך חוץ" ולהוסיפו להגדרה "נכסים פיננסיים". התוצאה תהיה שהזיקה תיבחן גם ביחס למניות או יחידות אלה.

סעיף 2 מוצע לתקן את סעיף 2 לחוק שעניינו חובת רישוי סעיף קטן (ב1) של הסעיף האמור קובע כי רק מי שהוא בעל רישיון משווק, רשאי לעסוק בשיווק השקעות. סעיף קטן (ב2) של אותו סעיף, קובע כי על אף האמור בסעיף קטן (ב1), גוף מוסדי, בהגדרתו בסעיף 1 לחוק, רשאי לשווק את הנכסים הפיננסיים שלו גם בלא רישיון משווק, ובלבד שהעוסקים בשמו בשיווק השקעות יהיו בעלי רישיון משווק. מנהל קרן, שהוא אחד מהמנויים בהגדרה "גוף מוסדי", רשאי, על פי חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 (להלן – חוק השקעות משותפות), להעסיק בעלי רישיון מנהל תיקים. למען הסר ספק מוצע לקבוע כי גם מנהל התיקים האמור יוכל לעסוק בשיווק השקעות אצל אותו מנהל קרן.

סעיף 3 לפסקה (1)

סעיף 3(א) לחוק, שעניינו עיסוקים שאינם טעונים רישיון, מונה עיסוקים שבהם ניתן פטור מרישיון ייעוץ.

(3) בסעיף קטן (א2) –

(א) ברישה, במקום "פסקה (א)(11)" יבוא "פסקה (11) של סעיף קטן (א)" ואחרי "בייעוץ השקעות" יבוא "או בשיווק השקעות";

(ב) בפסקה (2), במקום "נותן ייעוץ" יבוא "נותן שירות של ייעוץ או שיווק";

(4) אחרי סעיף קטן (א2) יבוא:

"(3א) על אף הוראות סעיף קטן (א)(5), מי שעוסק בשיווק השקעות בלי שיש בידו רישיון לפי חוק זה, יודיע לוועדת ההשקעות או לדירקטוריון, לפי העניין, על זיקתו לנכס פיננסי, מהותה ופרטיה";

(5) בסעיף קטן (ג), במקום "לתאגיד כאמור בהוראת סעיף קטן (א)(11)" יבוא "או בשיווק השקעות, ללקוח בשיר";

4. הוספת סעיף 3א. אחרי סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:

3א. לא יפנה אדם בהצעה למתן שירות של ייעוץ השקעות, שיווק השקעות או ניהול תיקי השקעות, אלא אם כן השירות ניתן בידי בעל רישיון מתאים לפי חוק זה, או בידי מי שרשאי לתת שירות כאמור גם בלא רישיון, לפי הוראות סעיפים 3 או 9 או פרק ב'ו; בסעיף קטן זה, "פניה בהצעה" – בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות באמצעות פרסום, בחוזרים, בחוות דעת, באמצעות הדואר, הפקסימילה, בטלפון או בכל דרך אחרת.

5. תיקון סעיף 4 בסעיף 4 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "ניירות ערך" יבוא "זיהידות כהגדרתן בחוק השקעות משותפות";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (3) ו-(5)

סעיף 4 מוצע להוסיף את סעיף 3א לחוק למען הסר ספק וכדי להבהיר כי פניה בהצעה למתן שירות של ייעוץ השקעות, שיווק השקעות או ניהול תיקי השקעות, יכולה להיעשות רק בידי מי שהוא בעל רישיון מתאים לפי החוק, או גם בידי מי שאין לו רישיון כאמור אך מתקיימות בו אחת מהוראות החוק האלה הפוטרות אותו מרישיון: הוא בנק או תאגיד בנקאי או עובד של בנק או תאגיד בנקאי הרשאים לעסוק בייעוץ השקעות לפי סעיף 9 לחוק, הוא עוסק זר הפועל בהתאם להוראות פרק ב'ו לחוק (שאותו מוצע להוסיף במסגרת סעיף 10 להצעת החוק) או שהוא עוסק באחד מהעיסוקים שאינם טעונים רישיון כמפורט בסעיף 3 לחוק, כמו כן, גם מי שפונה בשמו של אחד מאלה, יהיה רשאי לפנות בהצעה למתן שירותים, רק בהתאם להוראות האמורות.

לעניין זה מוצע להגדיר את המונח "פניה בהצעה", ברומה להגדרת המונח "ייעוץ" שבהגדרה "ייעוץ השקעות" בסעיף 1 לחוק; ויובהר כי רשימת דרכי הפניה או הייעוץ המפורטת בשתי ההגדרות אינה רשימה סגורה וממצה, כך למשל, פניה או ייעוץ באמצעות האינטרנט נכללת גם היא בגדרן של הגדרות אלה.

סעיף 5 לפסקה (1)

סעיף 4 לחוק שעניינו פעילות אסורה על בעל רישיון, אוסר בסעיף קטן (א) על בעל רישיון יחיד להחזיק ולרכוש ניירות ערך בעבור עצמו. איסור זה כלל בתוכו,

סעיפים קטנים (2א) ו-(ג) של סעיף 3 לחוק קובעים כי הוראות סעיפים 13, 14, 16 ו-18 לחוק, שעניינם חובות אמון שונות, לא יחולו על מי שעוסק בייעוץ השקעות ללקוח כשיר, בין שיש בידו רישיון ובין שלא, מהטעם שלקוח כאמור הוא בעל מיומנות בשוק ההון.

מוצע, בהמשך לתיקון המוצע בפסקה (1) של סעיף 3 להצעת החוק, לקבוע כי הסעיפים האמורים לא יחולו גם על מי שעוסק בשיווק השקעות ללקוח כשיר, בין שיש בידו רישיון ובין שלא.

לפסקה (4)

לצד הקביעה שניתן לעסוק בשיווק השקעות מכוח חברות בוועדת השקעות או בדירקטוריון של תאגיד, גם בלא רישיון (פסקה (1) של סעיף 3 להצעת החוק), מוצע להטיל על עוסק בשיווק כאמור את החובה להודיע לוועדת ההשקעות או לדירקטוריון, לפי העניין, על דבר זיקתו לנכס פיננסי, על מהותה ועל פרטיה. חובה זו באה להבטיח כי נותן שירות השיווק גילה גילוי נאות למקבל השירות כי הוא אינו אובייקטיבי אלא קשור לנכס פיננסי כלשהו.

לעניין זה יצוין כי הוראה דומה קיימת גם לגבי שיווק השקעות ללקוח כשיר, בסעיף קטן (2א) כנוסחו המוצע בסעיף 3(3) להצעת החוק. סעיף קטן זה מחיל על משווק כאמור את הוראות פרקים ג' וד' לחוק, וביניהם את סעיף 16א(2) לחוק הקובע חובת הודעה על זיקה לנכס פיננסי.

(2) בסעיף קטן (ג), בפסקה (4), במקום "בקופות גמל" יבוא "בקרנות השתלמות".

תיקון סעיף 7

6. בסעיף 7 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), בפסקה (4), המילה "מקצועיות" – תימחק;

(2) בסעיף קטן (ב), בפסקה (2), בסופה יבוא "מתאים, או כי עובד או שותף אחד, לפחות, הוא בעל רישיון מתאים, והאחרים שיעסקו בשמה כאמור הם עוסקים זרים הרשאים לעסוק בייעוץ השקעות או בשיווק השקעות לפי הוראות סעיף 10ב";

(3) בסעיף קטן (ג), בפסקה (1), בסופה יבוא "מתאים, או כי עובד אחד, לפחות, הוא בעל רישיון מתאים, והאחרים שיעסקו בשמה כאמור הם עוסקים זרים הרשאים לעסוק בייעוץ השקעות או בשיווק השקעות לפי הוראות סעיף 10ב";

(4) בסעיף קטן (ד), בפסקה (3), הסיפה החל במילה "המנויה" – תימחק;

(5) סעיף קטן (ד1) – בטל.

תיקון סעיף 8

7. בסעיף 8 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), בפסקה (4), המילה "מקצועיות" – תימחק;

(2) בסעיף קטן (ב) –

(א) בפסקה (1), במקום "או בשיווק השקעות" יבוא "בשיווק השקעות, או בייעוץ פנסיוני או בשיווק פנסיוני כהגדרתם בחוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני";

(ב) בפסקה (2), אחרי "בניהול תיקים" יבוא "בייעוץ השקעות או בשיווק השקעות" ובמקום "מנהל תיקים" יבוא "מתאים, או כי עובד אחד, לפחות,

דברי הסבר

בתקנות, מוצע למחוק מסעיפים אלה את המילה "מקצועיות" כדי להבהיר כי הסעיפים האמורים מתייחסים לכלל הבחינות שעל מבקש רישיון לעבור כדי לקבל רישיון, לפי תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (בקשה לרישיון, בחינות, התמחות ואגרות), התשנ"ז-1997, ולא רק לבחינות המתקדמות, המכונות באותן תקנות "בחינות מקצועיות".

לסעיפים (2) ו-(3) ו-(7)(ב)

סעיפים 7 ו-8 לחוק עניינם התנאים למתן רישיון יועץ השקעות, משווק השקעות ומנהל תיקים, אחד התנאים למתן רישיונות כאמור לחברה או לשותפות הוא מתן התחייבות מצדה לכך שמי שיעסקו בשמה בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות או בניהול תיקי השקעות, לפי העניין, הם רק עובדי החברה, ובשותפות – שותפיה, שהם בעלי רישיון מתאים, מוצע לקבוע כי תאגיד בעל רישיון כאמור יוכל להעסיק בשמו לא רק בעלי רישיון לפי החוק (רישיון ישראלי) כקבוע היום, אלא גם עוסקים זרים הרשאים לתת שירות כאמור, לפי סעיף 10ב המוצע, כנוסחו בסעיף 10 להצעת החוק, ובלבד שבתאגיד מועסק עובד אחד (או שותף אחד), לפחות, שהוא בעל רישיון ישראלי מתאים, מוצע לקבוע הוראה דומה גם לגבי התאגידים הבנקאיים (ר' דברי הסבר לסעיף (1)8 המוצע).

לאור ההגדרה של "ניירות ערך", טרם תיקון מס' 10, גם יחידות כהגדרתן בחוק השקעות משותפות, במסגרת תיקון מס' 10 "יחידות כהגדרתן בחוק השקעות משותפות" הוצאו מההגדרה "ניירות ערך" והועברו להגדרה "נכסים פיננסיים". תיקון זה מצמצם בטעות את האיסור הקבוע כאמור בסעיף 4(א) לחוק, מאחר שלא היתה כל כוונה בתיקון מס' 10 לצמצם את האיסור האמור, מוצע להוסיף לסעיף 4(א) לחוק את היחידות כהגדרתן בחוק השקעות משותפות, כך יובהר שהאיסור החל על בעל רישיון יחיד להחזיק ולרכוש ניירות ערך, הן גם עליהן (למעט המותר על פי הוראת הסייג שבסעיף 4(ג)3 לחוק).

לפסקה (2)

מכיוון שבמסגרת תיקון מס' 10 הוצאו קופות הגמל מזהגדרה "נכסים פיננסיים" שבסעיף 1 לחוק, ובמקומן הוספו לה קרנות ההשתלמות, הרי שפעילות בקופות גמל אינה אסורה עוד על יחיד מנהל תיקי השקעות לפי סעיף 4(ב) לחוק ולפיכך, אין עוד צורך בסיוג האיסור כאמור בסעיף קטן 4(ג)4 לחוק לגבי קופות גמל, לעומת זאת, יש מקום לסיוג כאמור לגבי קרנות ההשתלמות. מוצע לתקן בהתאם את סעיף 4 לחוק.

סעיפים לסעיפים (1) ו-(7)

6 ו-7 מוצע לתקן את סעיפים 4(א)4 ו-8(א)4 לחוק, בסעיפים האמורים נקבע כי על מבקש רישיון לעמוד "בבחינות מקצועיות שנושאייהן וסדריהן נקבעו

הוא בעל רישיון מנהל תיקים, והאחרים שיעסקו בשמה כאמור הם עוסקים זרים הרשאים לעסוק בניהול תיקי השקעות, בייעוץ השקעות או בשיווק השקעות לפי הוראות סעיף 10ב;

(3) בסעיף קטן (ג), בפסקה (3), הסיפה החל במילה "המנויה" – תימחק;

(4) סעיף קטן (ג) – בטל.

בסעיף 9 לחוק העיקרי – 8, תיקון סעיף 9

(1) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים "אולם העוסקים" יבוא "ואולם העוסקים בשם הבנק או התאגיד הבנקאי, לפי העניין, בייעוץ השקעות, יהיו מהמנויים להלן:

(1) עובדי הבנק או התאגיד הבנקאי שהם בעלי רישיון יועץ;

(2) עובדי הבנק או התאגיד הבנקאי הרשאים לעסוק בייעוץ השקעות בלא רישיון לפי הוראות סעיף 3(א)(11);

(3) עוסקים זרים הרשאים לעסוק בייעוץ השקעות לפי הוראות סעיף 10ב;

(2) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים שבהם תאגיד בנקאי יהיה פטור מהוראה מהוראות פרק ג' או סעיף 25(ב)1".

ד ב ר י ה ס ב ר

תיקים, כך שייכללו גם ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני בהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני או בשיווק פנסיוני), התשס"ה – 2005 (להלן – חוק הייעוץ הפנסיוני), שכן עיסוקים אלה משלימים את העיסוק בניהול תיקים.

יובהר, כי בהתאם להוראות סעיף 2(ג) יחד עם הוראות סעיף 7(ג) ו-21(ג) לחוק, מנהל תיקים העוסק בייעוץ השקעות רשאי לעסוק גם בייעוץ פנסיוני אך לא בשיווק פנסיוני ומנהל תיקים העוסק בשיווק השקעות רשאי לעסוק גם בשיווק פנסיוני אך לא בייעוץ פנסיוני.

סעיף 8 לפסקה (1)

סעיף 9 לחוק שעניינו עיסוק בתאגיד בנקאי קובע בסעיף קטן (ב) שתאגיד בנקאי רשאי לעסוק בייעוץ השקעות בלא צורך בקבלת רישיון לפי חוק זה בתנאים המפורטים בו, אך עובדיו של התאגיד העוסקים בייעוץ השקעות יהיו כולם בעלי רישיון יועץ. בדומה לפטור מרישיון שבסעיף 3(א)(11) לחוק, מוצע לקבוע כי גם עובדיו של תאגיד בנקאי המייעצים ללקוחות כשירים, יהיו רשאים לעשות כן בלא רישיון, בנוסף, בדומה למוצע בסעיפים 2(2) ו-3(3) ו-7(2) לחצת החוק, מוצע לאפשר גם למי שרשאי לעסוק בייעוץ השקעות לפי הוראות סעיף 10ב המוצע, לעסוק בשמו של התאגיד הבנקאי בייעוץ השקעות, וזאת גם אם אינו עובד שלו. לעניין זה יובהר כי בשונה מהסעיפים האמורים אין צורך לקבוע חובה מיוחדת שלפיה עובד אחד לפחות של התאגיד הבנקאי יהיה בעל רישיון יועץ שכן בפועל הבנקים מעניקים שירותי ייעוץ השקעות באמצעות עובדים רבים שהם בעלי רישיון.

לפסקה (2)

מוצע להסמיך את שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע חריגים לסעיף

לסעיפים 6(4) ו-7(3)

בהתאמה לתיקון המוצע להגדרה "הורשע בעבירה" שבסעיף 1 לחוק (ראו דברי הסבר לסעיף 1(1) להצעת החוק). מוצע למחוק את המונח "הורשע בעבירה" בסעיפים 7(ד) ו-8(ג) לחוק, ובמקומו להשתמש במונח "עבירה".

לסעיפים 6(5) ו-7(4)

בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים (תיקון מס' 15), התשס"ה – 2005 (ס"ח התשס"ה, עמ' 738), נקבע כי הערעורים על החלטות הרשות לפי פרק ב' לחוק יידונו לפני בית משפט לעניינים מינהליים. בהתאמה תוקן החוק בתיקון עקיף במסגרת תיקון מס' 15 האמור, ונמחקה הוראת סעיף 10(1) לחוק, שקבעה כי ערעורים על החלטות לפי סעיף 10 לחוק יידונו בבית משפט מחוזי. בטעות לא נמחקו במסגרת אותו תיקון הוראות סעיפים 7(ד) ו-8(ג) לחוק אשר מפנות להוראת סעיף 10(1) האמורה. מוצע לפיכך למחוק הוראות אלה.

וזה לשונם של סעיפים 7(ד) ו-8(ג) לחוק, שמוצע לבטלם:

"(ד) על החלטת הרשות לפי סעיף קטן (ד) יחולו הוראות סעיף 10(1), בשינויים המחויבים."

"(ג) על החלטת הרשות לפי סעיף קטן (ג) יחולו הוראות סעיף 10(1), בשינויים המחויבים."

לסעיף 2(א)

מוצע לתקן את סעיף 8(ב)1 לחוק הקובע כי אחד התנאים למתן רישיון מנהל תיקים לחברה הוא עיסוקה של החברה אך ורק בניהול תיקי השקעות, בייעוץ השקעות או בשיווק השקעות או בביצוע פעולות בבורסה ובביצוע פעולות נלוות הדרושות לשם כך. מוצע להרחיב את העיסוקים המותרים לחברה המבקשת לעסוק בניהול

9. בסעיף 10(ב) לחוק העיקרי, לפני "בעל רשיון אשר חדל" יבוא "יחיד", ובסופו יבוא "תאגיד מורשה אשר חדל לעסוק בעיסוק נושא הרישיון, רשאי לבקש מן הרשות, בכתב, כי רישיונו יבוטל".
10. אחרי סעיף 10 לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ב'ו: ייעוץ השקעות, שיווק השקעות וניהול תיקי השקעות
בידי עוסק זר

סימן א': הגדרות

הגדרות 10.א. בפרק זה –

- "היתר זר" – היתר לעסוק במתן שירותים, במדינה זרה, לפי הדין באותה מדינה;
- "יחיד זר" – יחיד שאינו תושב ישראל, שהוא בעל היתר זר;
- "מדינת המוצא" – המדינה שבה ניתן ההיתר הזר;
- "מרשם העוסקים הזרים" – כמשמעותו לפי סימן ד';
- "עוסק זר" – יחיד זר או תאגיד זר;
- "קבוצה עסקית" – תאגיד זר, תאגיד שהוא בעל שליטה בתאגיד זר וכן תאגיד בשליטת אחד מהם;

ד ב ר י ה ס ב ר

הקיים היום מי שאינו בעל רישיון על פי החוק (הברות ויחידים), אינו רשאי לתת שירותים ביוזמתו למי שנמצא בישראל. בכך מצטמצמת האפשרות של מי שנמצא בישראל להישקף לשירותים הניתנים על ידי גופים מקצועיים זרים. ההצעה מבקשת לאן בין הרצון לאפשר לתושבי ישראל נגישות לשירותים שגורמים זרים מבקשים להציע בישראל, בלי להכביד יתר על המידה על גופים זרים אלה, על ידי הטלת מלוא דרישות הרישוי של החוק, לבין הצורך להגן על המשקיע הישראלי בדרכי הגנה חלופיות כמוצע.

לסעיף 10א המוצע

בסימן א' לפרק ב'ו המוצע, מוצע לקבוע כמה הגדרות למונחים שבהם נעשה שימוש בהוראות הפרק.

להגדרה "היתר זר" אחד התנאים לפעולתו של עוסק זר היא קיומו של היתר זר המתיר לו לעסוק במתן שירות כאמור במדינת ההיתר (ראו דברי הסבר לסעיף 10ב המוצע). לעניין זה מוצע להגדיר "היתר זר" כהיתר לעסוק במתן שירות של ייעוץ השקעות, שיווק השקעות או ניהול תיקי השקעות, במדינה זרה, לפי הדין באותה מדינה. לעניין זה יובהר כי ההגדרה המוצעת כוללת גם מצב שבו לפי דין המדינה הנרה מותר לתת שירות, גם בלי לקבל רישיון או אישור פורמלי.

להגדרות "יחיד זר", "עוסק זר", ו"תאגיד זר" מוצע להגדיר את המונח "עוסק זר", שהוראות הפרק מסדירות את פעילותו בישראל, ככולל הן "יחיד זר", שהוא יחיד שאינו תושב ישראל והוא בעל היתר זר, והן "תאגיד זר" שהוא תאגיד שהתאגד מחוץ לישראל, שיש לו היתר זר, שעיסוקו על פי ההיתר הנר נעשה בדרך כלל מחוץ לישראל ושהשליטה בו היא בידי מי שאינו תושב ישראל. מטרת

9(ג) לחוק שלפיו כאשר תאגיד בנקאי ועובדיו עוסקים בשיווק השקעות יהולו עליהם הוראות פרק ג' לחוק וסעיף 25(ב1) לחוק החלות על בעל רישיון משווק. הצורך בהסמכה כאמור התעורר לאור העובדה שבניגוד למשווקי השקעות אחרים, העיסוק בשיווק השקעות אינו העיסוק העיקרי של התאגידים הבנקאיים. כך לדוגמה, סעיף 16א(א1) לחוק קובע חובה על משווק להביא לידיעת לקוחותיו בשלט את דבר עיסוקו בשיווק השקעות ולא בייעוץ השקעות. לאור העובדה שעיסוקם העיקרי של התאגידים הבנקאיים בהקשר של החוק הוא ייעוץ השקעות, ורק חלק משני בעיסוקם הוא שיווק השקעות, ייתכן כי יש מקום להקל עליהם בקיומה של חובה זו.

סעיף 9 סעיף 10 לחוק שעניינו ביטול רישיון או התלייתו מאפשר בסעיף קטן (ב) לבעל רישיון אשר חדל לעסוק בעיסוק נושא הרישיון, לבקש מהרשות כי רישיונו יבוטל או יותלה לתקופה שיבקש. מוצע לתקן את הסעיף כך שתאגיד מורשה יהא רשאי לבקש מהרשות לנטל את רישיונו, אך לא יהא רשאי לבקש להתלות את רישיונו שכן אין משמעות להתליה כאמור, שהרי כל ישותו והצדקת קיומו של תאגיד כאמור נעוצות בקיום הרישיון.

סעיף 10 מוצע להוסיף לחוק את פרק ב'ו שעניינו "ייעוץ השקעות, שיווק השקעות וניהול תיקי השקעות בידי עוסק זר". בפרק המוצע מתאפשרות שתי דרכים למתן שירות בישראל על ידי עוסק זר, שאינו בעל רישיון לפי החוק. האחת, מתן שירותים בידי עוסק זר ללקוחות של תאגיד מורשה שעמו התקשר העוסק הזר, ותחת פיקוחו ואחריותו של אותו תאגיד מורשה. השנייה, ביצוע פעולות התקשרות לניהול תיקי השקעות ללקוחות כשירים בידי תאגיד זר (שלא במסגרת תאגיד מורשה). על פי המצב

“שירותים” – ייעוץ השקעות, שיווק השקעות או ניהול תיקי השקעות, כולם או חלקם;

“תאגיד זר” – תאגיד שמתקיימים בו כל אלה:

- (1) הוא התאגד מחוץ לישראל;
- (2) השליטה בו היא בידי מי שאינו תושב ישראל; לעניין זה לא יראו כהחזקת ניירות ערך או רכישתם יחד עם אחרים – החזקה עם תושב ישראל;
- (3) הוא בעל היתר זר;
- (4) עיסוקו על פי ההיתר הזר נעשה, דרך כלל, מחוץ לישראל;

“תאגיד מורשה” – לרבות בנק וכן תאגיד בנקאי אחר הרשאי לעסוק בייעוץ השקעות לפי חוק הבנקאות (רישוי).

סימן ב': מתן שירותים בידי עוסק זר במסגרת תאגיד מורשה

על אף הוראות סעיף 2, עוסק זר רשאי לעסוק במתן שירותים ללקוחות של תאגיד מורשה, גם בלא רישיון מתאים לפי חוק זה, בהתקיים התנאים המפורטים להלן, ובכפוף להוראות פרק זה:

ייעוץ, שיווק או ניהול תיקי השקעות בידי עוסק זר, במסגרת תאגיד מורשה

- (1) העוסק הזר והתאגיד המורשה, התקשרו בהסכם בכתב, למתן השירותים כאמור;
- (2) ההיתר הזר שבידי העוסק הזר מתיר לו לעסוק, במדינת המוצא, במתן השירותים כאמור, ואם הוא תאגיד זר – גם המועסקים בשמו במתן השירותים האמורים, הם בעלי היתר זר כאמור;
- (3) התאגיד המורשה רשאי לתת את השירותים בעצמו, ללקוחותיו, לפי הוראות חוק זה;

ד ב ר י ה ס ב ר

זה עיסוקו של הזר יהיה רק בהתאם להיתר הזר שבידו ורק לגבי ניירות ערך ונכסים פיננסיים שהוא רשאי על פי ההיתר האמור לפעול לגביהם. כך למשל, אם רישיונו של העוסק הזר הוא למתן שירות של ייעוץ השקעות לגבי נכסים פיננסיים מסוימים בלבד, הרי שגם בישראל יהיה רשאי לעסוק רק בפעילות זו. בנוסף גם המועסקים על ידו במתן השירותים כאמור, חייבים להיות בעלי היתר כאמור;

– התאגיד המורשה רשאי לתת את השירותים בעצמו לפי החוק;

– העוסק הזר והתאגיד המורשה נרשמו במרשם העוסקים הזרים.

תנאים אלה מטרתם לשמור על עניינו של ציבור המשקיעים בישראל, על אף שהעוסק הזר אינו בעל רישיון בישראל. דרישת ההיתר הזר מבטיחה כי העוסק הזר עומד בתנאים הנדרשים לצורך עיסוק במתן השירות, במדינת

התנאים הקבועים בהגדרות האמורות, לזהות את הגופים המורשים הזרים, ולא לאפשר לגופים ישראליים למעשה, לעקוף את חובת הרישוי באמצעות פעולה לפי הפרק המוצע, תוך מצג שווא שהם “זרים”.

לסעיף 10ב המוצע

בסימן ב' לפרק ב' המוצע מוסדרת דרך הפעולה של עוסק זר במסגרת תאגיד מורשה בישראל, כפי שיפורט להלן.

סעיף 10ב קובע כי על אף הוראות סעיף 2 לחוק, שעניינו חובת רישוי, עוסק זר רשאי לעסוק במתן שירותים ללקוחות של תאגיד מורשה אם הוא עומד בתנאים האלה:

– הוא התקשר בהסכם בכתב עם התאגיד המורשה למתן שירותים ללקוחות אותו תאגיד;

– הוא בעל היתר זר לעסוק במתן שירותים במדינה שבו ניתן לו ההיתר (להלן – מדינת ההיתר). יצוין כי על פי תנאי

(4) העוסק הזר והתאגיד המורשה נרשמו במרשם העוסקים הזרים לפי הוראות סימן ד'.

הוראות פרק ג', למעט סעיף 13, וכן הוראות פרק ד' וסעיף 25, יחולו על עוסק זר שמתקיימים בו התנאים האמורים בסעיף 10ב (בסימן זה – עוסק זר רשום), בשינויים המחויבים, כאילו היה בעל רישיון.

בהסכם שבין התאגיד המורשה ללקוחו יציין התאגיד המורשה, במפורש, בנוסף לאמור בסעיף 13, את השירותים שלגביהם התקשר בהסכם עם העוסק הזר הרשום כאמור בסעיף 10ב, שיינתנו בידי העוסק הזר לפי הוראות פרק זה, וכן את הנכסים הפיננסיים וניירות הערך, שביחס אליהם יינתנו השירותים כאמור.

בלתי לגרוע מאחריות העוסק הזר, אחראי התאגיד המורשה באחריות אזרחית למעשיו של העוסק הזר שעמו התקשר לצורך מתן שירותים ללקוחותיו, ויחולו לעניין זה על התאגיד המורשה ההוראות לפי חוק זה, כאילו נתן את השירותים ללקוחותיו, בעצמו. לעניין זה, "מעשה" – לרבות מחלל.

תאגיד מורשה חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת הפרה של ההוראות המפורטות להלן, בידי העוסק הזר שעמו התקשר למתן שירותים ללקוחותיו:

(1) הוראות סעיף 10ב;

(2) הוראות פרק ג', למעט סעיף 13, וכן הוראות פרק ד' וסעיף 25, כפי שהוחלו על העוסק הזר בסעיף 10ג.

ד ב ר י ה ס ב ר

מפורשת על כך שהשירותים ניתנים בידי עוסק זר, תוך פירוט מלא של השירותים כאמור הוראה זו באה להבטיח גילוי נאות ללקוח של התאגיד המורשה, לגבי השירות שאותו הוא עומד לקבל.

לסעיף 10ה המוצע

כדי להגן על ציבור המשקיעים בישראל ולשמור על זכויותיו גם כאשר השירות ניתן להם בידי עוסק זר שאינו בעל רישיון לפי החוק, מוצע להבהיר כי בנוסף לעוסק הזר עצמו, גם התאגיד המורשה יהיה אחראי באחריות אזרחית מלאה לפעילותו של העוסק הזר הפועל במסגרתו. כך למשל עליו לדאוג לקבלת הרשאות מהלקוח ולרישום כדין של עסקאות. כמו כן על התאגיד המורשה לכוון את עמידתו של העוסק הזר בתנאי החוק, ובין השאר, את היותו של העוסק הזר בעל היתר לתת את השירות במדינת המוצא שלו. לעניין זה יובהר כי אין בבחינה כאמור כדי לגרוע מאחריותו של התאגיד המורשה כלפי לקוחותיו והוא יהיה אחראי באחריות אזרחית באופן מלא לפעילותו של העוסק הזר הפועל במסגרתו. לשם הבטחת האמור לעיל יהיה על התאגיד המורשה להבטיח, בין השאר, קיומו של כיסוי ביטוחי גם לפעילות העוסק הזר הפועל במסגרתו.

מוצא. הודישה לפעולה של העוסק הזר במסגרת תאגיד מורשה, שהתקשר עמו לצורך מתן השירות, ושרשאי לתת את השירות בעצמו, לפי החוק, מאפשרות להטיל על התאגיד המורשה חובת פיקוח על מתן השירות בידי העוסק הזר, במסגרתו, ולשאת באחריות האזרחית כלפי הלקוחות בישראל, וכן באחריות פלילית ומשמעתית לפעולתו של העוסק הזר (ראו גם דברי הסבר לסעיפים 10ה ו-10ו המוצעים).

לסעיף 10ג המוצע

מוצע לקבוע כי לגבי הפעילות בישראל יחולו על העוסק הזר הוראות פרקים ג' ו-ד' לחוק, שעניינם חובות אמון וזהירות של בעלי רישיון, למעט סעיף 13 שעניינו חובת עריכת הסכם, כאילו היה בעל רישיון, וכן הוראות סעיף 25 לחוק, שעניינם חובת רישום עסקאות ורישום פעולות ייעוץ או שיווק. החלת הוראות אלה באה להבטיח כי בעיסקו בישראל יחולו על העוסק הזר סטנדרטים מינמליים החלים על בעלי רישיון בישראל.

לסעיף 10ד המוצע

מוצע לקבוע כי ההסכם שבין הלקוח לתאגיד המורשה שבאמצעותו פועל העוסק הזר, יכלול קביעה

(ב) הפר העוסק הזר הוראה מההוראות המפורטות בסעיף קטן (א). חוקה כי התאגיד המורשה הפר את חובתו לפי הסעיף הקטן האמור ודינו – כמפורט להלן, לפי העניין, אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו האמורה:

(1) לעניין הפרת הוראות סעיף 10ב, כאמור בסעיף קטן (א)(1) – עונש כאמור בסעיף 39(א);

(2) לעניין הפרת הוראה מההוראות המפורטות בסעיף קטן (א)(2) – עונש לפי הוראות פרקים ז' או ח', לפי העניין, שהיה ניתן להטיל על התאגיד המורשה אילו הפר את ההוראה בעצמו.

110. חדל להתקיים תנאי מהתנאים המנויים בסעיף 10ב, ימסור התאגיד המורשה, באופן מיידי, הודעה ללקוחותיו ולרשות על הפסקת פעילותו של העוסק הזר, במסגרתו, על הודעה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 27(1) ו-27א.

הודעה לרשות וללקוחות על הפסקת פעילות

סימן ג': ניהול תיקים בידי תאגיד זר

110. (א) בסעיף זה –

ניהול תיקים בידי תאגיד זר

“פעולות התקשרות”, עם לקוח – פניה בהצעה, כהגדרתה בסעיף 3א, לניהול תיקי השקעות בעבור הלקוח, וכן התקשרות עם הלקוח וקיום קשר שוטף עמו, לצורך ניהול תיקי ההשקעות בעבורו.

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע כי על הדיווח האמור יחולו הוראות סעיף 27 לחוק, היינו, על התאגיד המורשה להגיש את הדיווח באופן אלקטרוני, בהתאם להוראות פרק ז' לחוק ניירות ערך. בנוסף מוצע לאפשר לרשות שיקול דעת בנוגע לצורך להביא לידיעת הציבור דיווח זה, בדרך של פרסום באתר האינטרנט של הרשות או בדרך של פרסום בעיתונים, בדומה לסמכות הנתונה לה לגבי דיווחים אחרים של בעלי רישיון.

לסעיף 10ח המוצע

בסימן ג' לפרק ב' המוצע, נקבע מסלול נוסף למתן שירותים על ידי זרים שאינם בעלי רישיון על פי החוק. מסלול זה מצומצם מההסדר הקבוע בסימן ב' המוצע, שכן הוא חל רק לגבי תאגידי זרים, ולא יחידים זרים, רק לגבי פעולות של פניה בהצעה לניהול תיקי השקעות בעבור לקוח, התקשרות עם לקוח וקיום קשר שוטף עם הלקוח, לצורך ניהול תיקי ההשקעות בעבורו (להלן – פעולות התקשרות). ורק לגבי פניה ללקוחות כשירים (בניגוד ללקוחות אחרים). סעיף 10ח המוצע מבדיר כי במסלול זה על השבונן של הלקוח להימצא מחוץ לישראל וכי ההוראות לביצוע העסקאות לחשבון כאמור יינתנו על ידי התאגיד הזר מחוץ לישראל.

מוצע כי פעילות כמפורט לעיל תתבצע רק על ידי תאגיד זר העומד בתנאים המפורטים להלן, שמטרתם להבטיח את ענייניו של ציבור המשקיעים בישראל, ולהגן על ציבור זה:

לסעיף 10ו המוצע

כדי להגן על ציבור המשקיעים בישראל ולשמור על זכויותיו, מוצע לקבוע חובת פיקוח של התאגיד המורשה על פעילותו של העוסק הזר שעמו התקשה חובה זו חלה הן לגבי עמירתו של העוסק הזר בתנאי החוק לעניין פעילותו בישראל, והן לגבי חובותיו של העוסק הזר כלפי הלקוחות על פי החוק. חובת הפיקוח תחייב את התאגיד המורשה, בין השאר, לעדכן את העוסק הזר בחובות שלו על פי החוק בישראל וכן לקיים פיקוח פעיל על עמירתו בהן. מוצע לקבוע כי אם הפר העוסק הזר הוראה מההוראות כאמור, חוקה היא כי התאגיד המורשה הפר את חובת הפיקוח, אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו. דינו של תאגיד מורשה במקרה כזה יהיה עונש משמעתי או עונש פלילי שהיה ניתן להטיל עליו אילו הפר את ההוראה בעצמו. כך למשל, אם העוסק הזר הפר הוראה מההוראות סעיף 10ב (היינו, התנאים לפעילות בלא רישיון ישראלי), יהיה עונשו של התאגיד המורשה העונש הפלילי הקבוע בסעיף 39(א) לחוק, לעניין פעילות אסורה בלא רישיון, אם העוסק הזר הפר הוראה מההוראות פרק ג' או ד' לחוק (החלות עליו מכוח סעיף 10ג המוצע). שעל הפרתן קבוע עונש משמעתי, יהיה ניתן להעמיד את התאגיד המורשה לדין משמעתי בגין הפרה זו.

לסעיף 10ז המוצע

מוצע להטיל על התאגיד המורשה חובת דיווח מיידי לרשות וללקוחותיו על הפסקת פעילותו של העוסק הזר הרשום הפועל במסגרתו. הוראה זו באה להבטיח גילוי נאות ללקוח לגבי השירות הניתן לו.

(ב) על אף הוראות סעיף 2, תאגיד זר רשאי לבצע פעולות התקשרות עם לקוח כשירה גם בלא רישיון מנהל תיקים לפי חוק זה, ובלבד שחשבונו של הלקוח נמצא מחוץ לישראל ושההוראות לביצוע העסקאות לחשבון האמור יינתנו בידי התאגיד הזר מחוץ לישראל, והכל בהתקיים התנאים המפורטים להלן, ובכפוף להוראות פרק זה:

(1) מדינת המוצא של התאגיד הזר מנויה בתוספת השנייה;

(2) ההיתר הזר שבידי התאגיד הזר מתיר לו לעסוק במדינת המוצא, בניהול תיקי השקעות;

(3) התאגיד הזר כפוף לפיקוחו של מי שמוסמך לעניין זה במדינת המוצא, גם לגבי ניהול תיקי השקעות בידי התאגיד הזר בעבור לקוח הנמצא בישראל;

(4) התאגיד הזר הוא חלק מקבוצה עסקית שמתקיימים בה שניים אלה:

- (א) היא בעלת הון עצמי של שמונה מיליארד דולר של ארצות הברית, לפחות; שר האוצר בהתייעצות עם הרשות, רשאי לשנות את הסכום האמור בפסקת משנה זו; לעניין זה, "הון עצמי" – לרבות לפי כללי חשבוונאות זרים, תקני חשבוונאות זרים, תקני חשבוונאות בין-לאומיים, וכללי חשבוונאות מקובלים בארה"ב כהגדרתם לפי סעיפים 17(ב) ו-36 לחוק ניירות ערך;
- (ב) יש לה ניסיון בניהול תיקי השקעות, של חמש שנים לפחות;

דברי הסבר

– לקבוצה העסקית של התאגיד ותק פעילות בניהול תיקי השקעות של חמש שנים לפחות. תנאי זה בא להבטיח כי רק גופים מבוססים רציניים ובעלי ניסיון יוכלו לפנות ללקוחות ישראלים בלי שיש בידם רישיון ישראלי.

– התאגיד נרשם במרשם העוסקים הזרים.

משמעות הפעולה במסלול מוצע זה היא שמתן השירות של ניהול תיקים בידי עוסקים מיוחדים אלה, ללקוחות כשירים, אינו כפוף לפיקוח הרשות כלל, פרט לרישום של עוסקים אלה במרשם העוסקים הזרים. אי-הכפיפות לפיקוח הרשות מתאפשר לאור העובדה שמדובר בתאגיד גדול ומבוסס, שהתאגיד כפוף להסדרה ולפיקוח של מי שמוסמך לעניין זה במדינת המוצא של התאגיד, וכן בשל כך שהמדובר בלקוחות בעלי מיומנות בשוק ההון, ולפיכך, עניינו של ציבור המשקיעים נשמר לעניין זה יובהר כי ההסדר המוצע אינו כולל שירותי ייעוץ ושיווק שכן על פי המוצע בסעיפים 13(ב) ו-18(1) להצעת החוק, המתקנים את סעיפים 3 ו-9 לחוק, שירותים אלו לא יהיו טעונים רישוי כלל כאשר הם ניתנים ללקוחות כשירים.

– התאגיד בעל היתר זר לעסוק בניהול תיקי השקעות, שניתן לו מאחת המדינות המנויות בתוספת השניה לחוק, כנוסחה המוצע בסעיף 28 להצעת החוק. על פי המוצע, ייכללו בתוספת השניה רק מדינות שהדיון בהן לעניין מתן היתרים זרים והפיקוח בהן על בעלי היתרים כאמור, מבטיחים די הצורך את ענייניו של ציבור המשקיעים בישראל (ראו לעניין זה דברי הסבר לסעיפים 27 ו-28 המוצעים). בנוסף מוצע לדרוש כי גם המועסקים בשם התאגיד הזר בניהול תיקי השקעות יהיו בעלי היתר זר כאמור;

– התאגיד הזר מפקח על ידי מי שמוסמך לכך במדינת המוצא שלו, גם לגבי השירות הניתן ללקוחות בישראל.

– לתאגיד הזר, לרבות תאגיד שהוא בעל שליטה בו וכן תאגיד בשליטת אחד מהם (להלן – קבוצה עסקית). הון עצמי של 8 מיליארד דולר, לפחות; לעניין זה מוצע להגדיר הון עצמי לרבות לפי כללי חשבוונאות מקובלים בארה"ב כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התשנ"ג-1993, שהותקנו מכוח סעיפים 17(ב) ו-36 לחוק ניירות ערך; תנאי זה בא להבטיח כי האפשרות לפנות באופן ישיר ללקוחות בישראל בלא רישיון תינתן רק לגופים גדולים ומבוססים;

(5) המועסקים בשם התאגיד הזר בניהול תיקי השקעות הם בעלי היתר זר כאמור בפסקה (2);
 (6) התאגיד הזר נרשם במרשם העוסקים הזרים, לפי הוראות סימן ד'.

10טו. (א) על תאגיד זר שמתקיימים בו התנאים האמורים בסעיף 10ח (בסימן זה – תאגיד זר רשום), יהולו הוראות סעיפים 11 ו-20, כאילו היה בעל רישיון.

(ב) בלי לגרוע מהוראות כל דין, יהול על תאגיד זר רשום גם הדין שהיה חל עליו במדינת המוצא, אילו ניהל את תיקי ההשקעות בעבור הלקוח הכשיר, ובכלל זה ביצע את פעולות ההתקשרות עמו, באותה מדינה.

10י. בהצעה לניהול תיקי השקעות בעבור לקוח כשיר כאמור בסעיף 10ח, ובהסכם הנערך עמו, יציין תאגיד זר רשום, במפורש, כי אינו כפוף לחובת הרישוי ולפיקוח הרשות לפי הוראות חוק זה, וכן להוראות פרקים ג' וד' וסעיף 25, וכי הוא כפוף לפיקוח לפי הדין במדינת המוצא; ציין התאגיד הזר הרשום את דבר רישומו במרשם העוסקים הזרים, יציין גם את הוכנו של סעיף 10יב(ד).

10יא. חדל להתקיים תנאי מהתנאים המנויים בסעיף 10ח, ימסור התאגיד הזה באופן מידי, הודעה ללקוחות כאמור באותו סעיף ולרשות, על הפסקת פעילותו; על הודעה לפי סעיף זה, יהולו הוראות סעיף 27(ו).

סימן ד': מרשם העוסקים הזרים

10יב. (א) עוסק זר ותאגיד מורשה המבקשים להירשם במרשם העוסקים הזרים לפי הוראות סימן ב' או סימן ג', יגישו לרשות

ד ב ר י ה ס ב ר

לפי הדין הכללי, לדוגמה זכות תביעה מכוח הפרת חובה חקוקה. בנוסף, מוצע לקבוע כי אין חובה על התאגיד הזר לציין כי הוא רשום במרשם העוסקים הזרים, אך אם עשה כן, חובה עליו לציין כי אין ברישום משום אימות הפרטים המופיעים במרשם או ראיה לעמידה בתנאי החוק.

לסעיף 10יא המוצע

מחצו להטיל על תאגיד זר שאינו עומד עוד בדרישות סעיף 10ח המוצע, חובת דיווח מידי על כך לרשות וללקוחות, זאת לצורך שקיפות מלאה, כלפי הלקוחות, לגבי השירות שהם מקבלים. עוד מוצע לאפשר לרשות שיקול דעת בנוגע לצורך להביא לידיעת הציבור דיווח זה, בדרך של פרסום באתר האינטרנט של הרשות או בדרך של פרסום בעיתונים, בדומה לסמכות הנתונה לה לגבי דיווחים של בעלי רישיון.

לסעיף 10יב המוצע

בסימן ד' לפרק ב'ו המוצע, מוצע לקבוע את ההוראות שיחולו לגבי מרשם העוסקים הזרים.

מוצע לקבוע כי עוסק זר ותאגיד מורשה המבקשים

לסעיף 10ט המוצע

מוצע לקבוע כי ביחס לפעולות ההתקשרות של העוסק הזר המתבצעות בישראל, לדוגמה כעת קיום פגישת היכרות או עדכון בישראל, יהולו על העוסק הזר הוראות סעיפים 11 ו-20 לחוק הקובעים את חובת האמון וחובת הזהירות, כאילו היה בעל רישיון, וזאת כדי לאפשר ללקוחות בישראל עילת תביעה אנרחית נגדו, בגין הפרת חובות אלה. בנוסף, ולמען הסר ספק, מוצע לקבוע כי יהול על התאגיד הזר גם הדין שהיה חל עליו במדינת המוצא, אילו ניהל את תיק ההשקעות באותה מדינה.

לסעיף 10י המוצע

כדי שהלקוחות בישראל לא יוטעו לחשוב כי הם מקבלים שירות מבעל רישיון הפועל על פי הכללים החלים בארץ, מוצע לקבוע כי על תאגיד זר תחול החובה להבהיר, בכל פניה ללקוחות בישראל ובכל הסכם עמם, כי הוא אינו בעל רישיון ואינו כפוף לחובות החלות על בעל רישיון מכוח החוק, אלא כפוף לפיקוח לפי הדין הזר במדינת המוצא. יובהר כי אין באמור לעיל כדי ליתן פטור מחבויות

בקשה להירשם כאמור; בבקשה לפי סעיף קטן זה יכלול המבקש את כתובתו בישראל של העוסק הזר להמצאת כתבי בידיין, ויצרף אליה מסמכים ואישורים המעידים על התקיימות התנאים הקבועים בסעיפים 10ב או 10ח, ובין השאר, את ההיתר הנה את הסכם ההתקשרות בין העוסק הזר לתאגיד המורשה, וחווית רעת מנומקת של עורך דין המופנית לרשות לעניין התקיימות התנאי האמור בסעיף 10ח(ב)(3). הכל לפי העניין.

(ב) שר האוצר רשאי לקבוע, על פי הצעת הרשות או בהתייעצות עמה, הוראות לעניין ניהול מרשם העוסקים הזרים, ואופן הרישום בו, ובכלל זה את הפרטים שייכללו בבקשה לפי סעיף קטן (א) ואת האישורים והמסמכים שיצורפו אליה.

(ג) מצאה הרשות כי מתקיימים בעוסק זר או בתאגיד מורשה התנאים הקבועים בסעיפים 10ב או 10ח, לפי העניין, תרשום אותו במרשם העוסקים הזרים; מרשם העוסקים הזרים יהיה פתוח לעיון הציבור ויפורסם באתר האינטרנט של הרשות.

(ד) אין ברישומו של עוסק זר או תאגיד מורשה במרשם העוסקים הזרים משום אימות הפרטים המופיעים במרשם, או ראייה לכך שהעוסק הזר או התאגיד המורשה, לפי העניין, עומד בדרישות חוק זה.

10.ג. מצאה הרשות כי חדל להתקיים לגבי עוסק זר או תאגיד מורשה, הרשום במרשם העוסקים הזרים, תנאי מן התנאים המנויים בסעיפים 10ב או 10ח, לפי העניין, רשאית היא למחוק ממרשם העוסקים הזרים.

מחיקה ממרשם העוסקים הזרים

11. בסעיף 16(ג) לחוק העיקרי, אחרי "שלושה חודשים ממועד קיום ההתחייבות החיתומית", תיקן סעיף 16 יבוא "אם במועד האמור נותרו בידי החתם ניירות ערך שרכש במסגרת ההתחייבות החיתומית", ובסופו יבוא "בסעיף קטן זה, "מועד קיום ההתחייבות החיתומית" – המועד כמפורט להלן, לפי העניין:

דברי הסבר

מתן רישיונות אלא רק רושמת אותם במרשם, והיא דומה להוראה לעניין מרשם החתמים, בתקנה 3(ד) לתקנות ניירות ערך (חיתום), התשס"ז-2007 (להלן – תקנות החיתום).

לסעיף 10.ג המוצע

מוצע להסמיך את הרשות למחוק עוסק זר או תאגיד מורשה מהמרשם, אם נודע לה כי חדל להתקיים בעוסק הזר או בתאגיד המורשה תנאי מן התנאים לפעילותו בישראל.

סעיף 11 לאור שינוי שיטת החיתום בחוק ניירות ערך (תיקון מס' 24), התשס"ד-2004 (ס"ח התשס"ד, עמ' 492) ובתקנות החיתום שהותקנו מכוחו, מוצע לתקן את סעיף 16(ג) לחוק, ולקבוע כי מועד קיום ההתחייבות החיתומית הוא מועד השלמת המכירה לציבור במסגרת ההצעה לציבור.

להירשם במרשם העוסקים הזרים יגישו לרשות בקשה להירשם כאמור. על הבקשה לכלול את כתובתו בישראל להמצאת כתבי בידיין של העוסק הזר, וכן מסמכים ואישורים המעידים על עמידה בתנאים הקבועים בסעיפים 10ב או 10ח, לפי העניין, בנוסף מוצע להסמיך את שר האוצר בהתייעצות עם הרשות, לקבוע הוראות לעניין ניהול המרשם ואופן הרישום בו, ובכלל זה את הפרטים שייכללו בבקשה ואת האישורים והמסמכים שיצורפו אליה. לעניין זה מוצע להבהיר כי אין ברישום עוסק זר או תאגיד מורשה במרשם העוסקים הזרים משום אימות הפרטים המופיעים במרשם או ראייה לכך שהעוסק הזר או התאגיד המורשה, לפי העניין, עומד בדרישות החוק. הוראה זו נועדה להבהיר כי הרשות אינה בוחנת את העוסקים הזרים כפי שהיא בוחנת מבקשי רישיון בתהליך

(1) אם החתם התחייב לרכוש ניירות ערך המוצעים על פי התשקיף, אם לא ירכוש אותם הציבור – מועד השלמת המכירה לציבור שבמסגרתה רכש החתם את ניירות הערך האמורים;

(2) אם החתם התחייב לרכוש ניירות ערך המוצעים על פי התשקיף כדי למכור אותם לציבור – מועד השלמת המכירה לציבור של ניירות הערך האמורים, בידי החתם.

12. תיקון סעיף 16 א בסעיף 16 א לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- ”(ד) משווק השקעות בכלי התקשורת יכול הודעה אם יש לו או אין לו עניין אישי בנושא, וכן הודעה ששיווק ההשקעות אינו מהווה תחליף לשיווק המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם.”
13. תיקון סעיף 17 א בסעיף 17 א לחוק העיקרי, אחרי ”בעשרה אחוזים” יבוא ”או יותר”.
14. תיקון סעיף 20 בסעיף 20 לחוק העיקרי, אחרי ”משווק השקעות” יבוא ”מנהל תיקים שהוא תאגיד קשור לגוף מוסדי או למשווק ומנהל תיקים העוסק בשיווק השקעות”.
15. הוספת סעיף 24 א אחרי סעיף 24 לחוק העיקרי, לפני כותרת פרק ה', יבוא:
- ”פטור מהוראות פרקים ג' וד' לגבי לקוח כשיר
24 א. שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים שבהם מי שעוסק בניהול תיקים של לקוח כשיר בין שיש בידו רישיון מנהל תיקים, ובין שעיסוקו אינו טעון רישיון לפי הוראות סעיף 3(א)(3), יהיה פטור מהוראות פרקים ג' או ד', כולן או חלקן.”

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 14 סעיף 20 לחוק קובע כי למשווק השקעות אסור להשתמש במילה ”ייעוץ” או בכל מילה הנגזרת ממנה, בשם שבו הוא מנהל את עסקיו או בכל פרסום מטעמו. מוצע לתקן סעיף זה ולהבהיר, למען הסר ספק, כי האיסור האמור חל גם על מנהל תיקים העוסק בשיווק השקעות ועל מנהל תיקים הקשור לגוף מוסדי או למשווק השקעות. זאת, בדומה לסעיף 16 א לחוק, שעניינו גילוי נאות, ניגוד עניינים והעדפה בשיווק השקעות, המבהיר גם הוא כי החובות שבסעיף חלות לא רק על משווק השקעות, אלא גם על מנהלי תיקים כאמור.

סעיף 15 סעיף 3(א)(11) לחוק, בנוסחו המוצע בסעיף 3(1)(ב) להצעת החוק, קובע כי ייעוץ השקעות או שיווק השקעות ללקוח כשיר יכול שיינתנו גם בידי מי שאינו בעל רישיון, לעומת זאת, ניהול תיקים, אינו יכול להיעשות בפטור מרישיון גם כאשר הלקוח הוא כשיר, וזאת מלבד החריג בסעיף 10 לחוק, בנוסחו המוצע בסעיף 10 להצעת החוק, או כאשר ניתן שירות של ניהול תיקים למספר לקוחות (כשירים) הנמוך מחמישה, בשנה קלנדרית אחת (סעיף 3(א)(3) לחוק).

יחד עם זאת, מוצע להסמיך את שר האוצר לפטור את מי שעוסק בניהול תיקים של לקוח כשיר, מחלק מההוראות המנויות בפרקים ג' וד' לחוק, זאת בשל כישוריו ויכולתו של לקוח כאמור. כך למשל, ייתכן שייקבעו בתקנות מכוח סעיף זה הוראות מקלות ביחס לחובה לקבל הסכמת לקוח מראש לעסקה בסיכון מיוחד, הקבועה בסעיף 18 לחוק.

לפי הסדר החיתום החדש, קיימות שתי חלופות אפשריות לביצוע התחייבות חיתומית: האחת, שלפיה החתם רוכש את ניירות הערך שלא נקנו על ידי הציבור, והשניה, שלפיה החתם רוכש את כלל ניירות הערך המוצעים, תוך ניסיון למכרם לציבור נקודת הזמן הרלוונטית לצורך תחילת התקופה שבה נדרש אישור ספציפי להתקשרות בעסקה מאת הלקוח, היא הנקודה שבה מתברר לחתם כי אכן נותרו בידו ניירות ערך, קרי – שההנפקה כשלה. התיקון המוצע מיועד להבהיר עניין זה.

סעיף 12 סעיף 3(ב) לחוק קובע כי מי שנותן ייעוץ השקעות בכלי תקשורת, בין שיש בידו רישיון, ובין שאין בידו רישיון אך רשאי לעסוק בייעוץ כאמור לפי סעיף 3(א)(4) לחוק, חייב במתן הודעות שיבהירו את העניין האישי שיש לו בנושא הייעוץ וכן יבהירו כי הייעוץ אינו ייעוץ אישי המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם. מאחר שראוי להגן גם על אדם המקבל שירותי שיווק השקעות בכלי תקשורת, מוצע להוסיף את סעיף 16(ד) לחוק ולקבוע כי גם מי שמשווק השקעות בכלי תקשורת חייב בהודעות כאמור. יצוין כי עיסוק בשיווק השקעות בכלי תקשורת הוא עיסוק החייב ברישיון, אשר לגביו אין פטור מחובת רישיון.

סעיף 13 מוצע לתקן את סעיף 17 א לחוק ולהבהיר, למען הסר ספק, כי המגבלה על מתן ייעוץ ועל ביצוע עסקה, בשל ניגוד עניינים, החלה על ייעוץ השקעות, לגבי נכס פיננסי שלגורם קשור יש זיקה אליו, מתקיימת בשיעור החזקה של 10% ומעלה, בסוג כלשהו של אמצעי שליטה.

16. בסעיף 27(ג3) לחוק העיקרי, אחרי "בחודש שקדם למועד הגשת הדין וחשבון" יבוא "זכתובת הסניף שבו הם מועסקים" ובמקום "זבעלי רישיון מנהל תיקים" יבוא "או בעלי רישיון משווק, וכן בעלי רישיון מנהל תיקים".
17. בסעיף 28, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ד) (1) הרשות רשאית, לצורך פיקוח כאמור בסעיף קטן (א), להסמיך גם את מי שאינו עובד הרשות לערוך ביקורת על בעל רישיון, ולדרוש מסמכים וידיעות הנוגעים אליו, הדרושים לצורך מילוי תפקידה, ובלבד שמתקיימים שניים אלה:
- (א) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מיום קבלת פרטי המועמד, כי אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;
- (ב) הוא קיבל הכשרה מתאימה או עמד בתנאי כשירות נוספים, כפי שהורה יושב ראש הרשות וככל שהורה.
- (2) מי שהוסמך לפי סעיף קטן זה לא יגלה את תוכנם של ידיעה או מסמך שהגיעו לידי מכוון תפקידו, אלא לצורך הביקורת, או ליושב ראש הרשות או לעובד הרשות על פי הנחיה של יושב ראש הרשות; אין בהוראה זו כדי למנוע גילוי לפי דרישת היועץ המשפטי לממשלה לצורך משפט פלילי או לפי דרישת בית המשפט".
18. בסעיף 30(א) לחוק העיקרי –
- (1) בפסקה (1), אחרי "סעיפים" יבוא "3(ב)" ובמקום "עד 16" יבוא "עד 16א";
- (2) במקום פסקה (3) יבוא:
- "(3) מעסיק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות או בניהול תיקי השקעות, אדם שאינו בעל רישיון, או מתקשר עם עוסק זר שאינו ראוי לעסוק בייעוץ, בשיווק או בניהול כאמור לפי הוראות פרק ב'ו".

תיקון סעיף 28

תיקון סעיף 30

ד ב ר י ה ס ב ר

הוראות עונשיות (ראו דברי הסבר לסעיף 25(1) להצעת החוק).

בנוסף מוצע לקבוע, בדומה להוראות אחרות בחקיקה לעניין הסמכת מפקחים (למשל – סעיף 11 ליד לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000), כי לא יוסמך מפקח כאמור אלא אם כן המשטרה לא התנגדה למינויו מטעמים של ביטחון הציבור ולאחר שעבר הכשרה מתאימה ועמד בתנאי כשירות נוספים, ככל שאלה נקבעו בידי יושב ראש הרשות.

סעיף 18 מוצע להוסיף לרשימת עבירות המשמעת את העבירות האלה:

– הפרה של הוראת סעיף 3(ב), כלומר בעל רישיון שנתן ייעוץ השקעות בבלי תקשורת, בלי שכלל הודעות כאמור באותו סעיף;

– הפרה של הוראות סעיף 16 לחוק שעניינו גילוי נאות, ניגוד עניינים והערפה בשיווק השקעות;

– התקשרות של תאגיד מורשה עם מי שאינו עומד בכל התנאים הקבועים בסעיף 10ב לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 10 להצעת החוק. למשל מי שאינו בעל היתר זה, מי שהוא

סעיף 16 סעיף 27 לחוק עניינו דיווח לרשות. מוצע לתקן את סעיף קטן (33) של הסעיף האמור ולהוסיף לחובת הדיווח הרבעוני של תאגידים מורשים ותאגידים בנקאיים, דיווח על כתובת הסניף שבו מועסק כל בעל רישיון, ואת כדי ליעל את פיקוח הרשות על בעלי רישיון בתאגידים גדולים שלהם כמה סניפים. בנוסף מוצע להבהיר כי החובה של תאגיד מורשה בסיפה של הסעיף הקטן האמור, לפרט בדיווח את סוגי בעלי הרישיון המועסקים אצלו, חלה גם לגבי בעלי רישיון משווק.

סעיף 17 מוצע להוסיף לסעיף 28 לחוק, שעניינו פיקוח הרשות על בעל רישיון, את סעיף קטן (ד) המאפשר פיקוח באמצעות מיקור חוץ, וזאת כדי להגביר את הפיקוח על בעלי רישיון, בלא צורך בהגדלת מספר העובדים העוסקים בכך ברשות. סמכות דומה קבועה בסעיף 156 לחוק ניירות ערך, לגבי עריכת ביקורת בתאגיד שחלות לגביו הוראות חוק ניירות ערך, ובסעיף 97 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, לעניין ביצוע ביקורת אצל מנהלי קרנות. כמו כן מוצע, בדומה להוראה שבחוק השקעות משותפות בנאמנות, לקבוע הוראות לעניין שמירה על סודיות המידע שהגיע לידי מי שהוסמך כאמור על ידי הרשות. על הפרת חובת הסודיות האמורה מוצע לקבוע

תיקון סעיף 338 א, 19. בסעיף 338 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ב) –

(א) ברישה, במקום "ליושב ראש הרשות" יבוא "לרשות" ובמקום "רשאי הוא" יבוא "רשאית היא";

(ב) אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) הגשת בקשה, דוח, הודעה, מידע, וכל מסמך אחר לרשות, שלא בהתאם להוראות סעיף 27א";

(2) בסעיף קטן (ג), במקום "ליושב ראש הרשות" יבוא "לרשות" ובמקום "רשאי הוא" יבוא "רשאית היא";

(3) בסעיף קטן (ד), במקום "ליושב ראש הרשות" יבוא "לרשות", אחרי "סעיף 39(ב)" יבוא "למעט לפי פסקה (13) שבו", ובכל מקום, במקום "רשאי הוא" יבוא "רשאית היא".

החלפת סעיף 338 ב. במקום סעיף 338 לחוק העיקרי, יבוא:

"סכומים מופחתים 338. (א) הרשות אינה רשאית להטיל קנס אורחי הנמוך מהקנס האורחי הקבוע בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע בתקנות סוגי מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם רשאית הרשות להטיל קנס אורחי הנמוך מהקנס הקבוע בפרק זה, ובשיעורים שיקבע."

תיקון סעיף 338 ד. בסעיף 338(ב) לחוק העיקרי, בהגדרה "הפרה חוזרת", במקום "קנס אורחי או" יבוא "קנס אורחי, עונש משמעותי או".

ד ב ר י ה ס ב ר

האמורה. מוצע לקבוע כי הרשות לא תוכל להטיל קנס אורחי על הפרת חובת הסודיות בידי מפקח, וזאת מכיוון שהמפקח, בניגוד לשאר הגורמים שעליהם חל סעיף 39(ב) לחוק, אינו מפקח בידי הרשות.

סעיף 20 סעיף 338 לחוק קובע לאמור:
"סכומים קבועים"

338. יושב ראש הרשות אינו רשאי להטיל קנס אורחי הנמוך מהקנס הקבוע בפרק זה."

כדי לאפשר מידתיות לגבי סכום הקנס האורחי המוטל, מוצע לקבוע בחוק, כי יהיה ניתן להפחית את סכום הקנס האורחי בהתאם למקרים, לנסיבות ולשיקולים שייקבעו בתקנות על ידי שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, ובשיעורים שיקבע. זאת בדומה לסמכות הקיימת לרשות לעניין עיצום כספי לפי סעיף 52 לחוק ניירות ערך. סמכות דומה קיימת גם לממונה על שוק ההון בסעיף 35 לחוק הייעוץ הפנסיוני.

סעיף 21 מוצע להרחיב את הגדרת "עבירה חוזרת" שבסעיף 338(ב) לחוק, ולכלול בה גם הפרה חוזרת של הוראת חוק אשר ועדת המשמעת הטילה בשלה עונש משמעותי על בעל הרישיון, זאת מכיוון שישנן הוראות חוק שהפרתן מהווה הן עילה להטלת קנס אורחי והן עילה להעמדה לדין משמעותי.

בעל היתר אך עוסק בפעילות שאינה מותרת על פי אותו היתר, עוסק זר שאינו רשום, וכיוצא באלה;

וזו נוסחה של פסקה (3) בסעיף 30(א), שמוצע להחליפה:

"(3) מעסיק ביעוץ השקעות או בניהול תיקים, אדם שאינו בעל רישיון."

סעיף 19 מוצע לתקן את סעיף 338 לחוק, כך שסמכות יושב ראש הרשות להטיל קנסות אורחיים, תועבר לרשות. זאת כדי ליצור אחידות בין החוק לבין חוק השקעות משותפות בנאמנות וחוק ניירות ערך, לעניין סמכויות הרשות בנוגע להטלת קנסות אורחיים. בנוסף מוצע להוסיף לרשימת ההפרות שבסעיף 338(ב) לחוק, שבגינת רשאית הרשות להטיל קנס אורחי, גם הפרה של הוראת סעיף 27 לחוק, כלומר אי-דיווח בהתאם להוראות בדבר דיווח אלקטרוני, הקבועות בפרק ז' לחוק ניירות ערך. יצוין כי החובה לדווח באופן אלקטרוני חלה גם לגבי דיווח לפי סעיף 110 המוצע, כנוסחו בסעיף 10 להצעת החוק.

עוד מוצע לתקן את סעיף 338(ד) לחוק, העוסק בהטלת קנס אורחי בתחילת לענישה הפלילית שבסעיף 39(ב) לחוק. סעיף 28(ד) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 17 להצעת החוק, מטיל חובת סודיות על מפקח שאינו עובד הרשות. סעיף 39(ב) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 25(1) להצעת החוק, קובע ענישה פלילית על מפקח המפר את חובת הסודיות

22. בסעיף 38 לחוק העיקרי, במקום "יושב ראש הרשות" יבוא "הרשות". תיקון סעיף 38ה
23. בסעיף 38 לחוק העיקרי, במקום "רשאי יושב ראש הרשות" יבוא "רשאית הרשות" ובמקום "שורה" יבוא "שתורה". תיקון סעיף 38ז
24. בסעיף 38א(ב) לחוק העיקרי, במקום "הסכים לכך יושב ראש הרשות" יבוא "הסכימה לכך הרשות". תיקון סעיף 38יא
25. בסעיף 39 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (10) יבוא:
- "(11) מי שאינו בעל רישיון, ועסק בייעוץ השקעות בכלי הקשורת, בלי שכלל הודעות כאמור בסעיף 3(ב);
- (12) פנה בהצעה למתן שירות של ייעוץ השקעות, שיווק השקעות או ניהול תיקי השקעות, בניגוד להוראות סעיף 3א;
- (13) גילה את תוכנם של ידיעה או מסמך שהגיעו לידי מכוה תפקידו, בניגוד להוראות סעיף 28(ד)(2).";
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום "לפי סעיף 27" יבוא לפי "סעיפים 110 או 27".
26. בסעיף 41 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "ובעלי רישיונות" יבוא "בעלי רישיונות, וכן המבקשים להירשם במרשם העוסקים הזרים או הרשומים בו לפי הוראות פרק ב'ו";
- (2) בסעיף קטן (ב), אחרי "לא שילם בעל רישיון" יבוא "או מי שרשום במרשם העוסקים הזרים", אחרי "יותלה רישיונו" יבוא "או יימחק רישומו, לפי העניין" ובסופו יבוא "הודעה על מחיקת הרישום ממרשם העוסקים הזרים, לפי הוראות סעיף קטן זה, תימסר בהתאם להוראות סעיפים 110 או 10יא, לפי העניין";
- (3) בסעיף קטן (ג), אחרי "לפי חוק זה" יבוא "או חידוש רישום במרשם העוסקים הזרים שנמחק לפי חוק זה" ואחרי "בעל הרישיון" יבוא "או של מי שרישום נמחק, לפי העניין".
- הוספת סעיף 41א
27. אחרי סעיף 41 לחוק העיקרי יבוא:

דברי הסבר

- הפרה של חובת הריוח הקבועה בסעיף 110 לחוק, כנוסחו בסעיף 10 להצעת החוק;
- הפרה של חובת הסוריות המוטלת על מפקח שאינו עובד הרשות, בניגוד להוראות סעיף 28(ד)(2) המוצע, כנוסחו בסעיף 17 להצעת החוק;
- סעיף 26** מוצע לתקן את סעיף 41 לחוק ולהסמיך את שר האוצר, בהתייעצות עם הרשות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, להטיל אגרות גם על המבקשים להירשם במרשם העוסקים הזרים וגם על הרשומים בו. בהתאמה, מוצע להחיל גם את שאר הוראות הסעיף הנוגעות להתליית רישיון וחידוש רישיון גם על מחיקת רישום וחידוש רישום של הרשומים במרשם העוסקים הזרים.
- סעיף 27** לאור הוספת התוספת הראשונה והשניה לחוק (ראו דברי הסבר לסעיף 28 להצעת החוק), מוצע להוסיף את סעיף 41א לחוק, שעניינו סמכות שר
- סעיפים 22 עד 24** קנס אורח, סעיף 38 לחוק, שעניינו פרסום על הטלת קנס, וסעיף 38א לחוק, שעניינו ערעור על דרישה לתשלום קנס אורח, ולהעביר את סמכויות יושב ראש הרשות הקבועות בהם, לרשות. זאת בהתאמה להעברת סמכות יושב ראש הרשות להטיל קנסות אורחיים, אל הרשות (ראו דברי הסבר לסעיף 19 להצעת החוק).
- סעיף 25** מוצע להוסיף לרשימת העבירות המנויות בסעיף 39 לחוק, גם עבירה של עיסוק בניגוד לבמה הוראות שהוספו בחוק המוצע:
- מי שאינו בעל רישיון ועסק בשיווק השקעות בכלי תקשורת, בלי שכלל הודעות כאמור בסעיף 3(ב) לחוק;
- פניה בהצעה למתן שירות של ייעוץ השקעות, שיווק השקעות או ניהול תיקי השקעות, בניגוד להוראות סעיף 3א המוצע, כנוסחו בסעיף 4 להצעת החוק;

"שינוי התוספת 41א. שר האוצר רשאי, בצו, על פי הצעת הרשות או בהתייעצות עמה, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת –

- (1) לשנות את התוספת הראשונה;
- (2) להוסיף מדינה לתוספת השניה, אם מצא כי דיני אותה מדינה לעניין היתר זר כהגדרתו בסעיף 10א, והפיקוח הקיים בה על בעלי היתרים כאמור מבטיחים די הצורך את ענייניו של ציבור המשקיעים בישראל;
- (3) לגרוע מדינה מהתוספת השניה, אם מצא כי חדל להתקיים בה האמור בפסקה (2).

הוספת תוספת ראשונה ותוספת שניה 28. אחרי סעיף 49 לחוק העיקרי יבוא:

"תוספת ראשונה"

(ההגדרה "לקוח בשיר" שבסעיף 1)

- (1) קרן להשקעות משותפות בנאמנות או מנהל קרן;
- (2) חברה מנהלת או קופת גמל כהגדרתה בחוק הפיקוח על קופות גמל;
- (3) מבטח;
- (4) תאגיד בנקאי ותאגיד עזר כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), למעט חברת שירותים משותפת;
- (5) בעל רישיון;
- (6) חבר בורסה;
- (7) חתם שמתקיימים בו תנאי הכשירות לפי סעיף 56(ג) לחוק ניירות ערך;

ד ב ר י ה ס ב ר

הכשירים, מעוררת קשיים כיוון שהעקרונות המנחים את כל אחד מהחוקים הם שונים. כך לדוגמה, התוספת הראשונה לחוק ניירות ערך קובעת את התנאי, לגבי מרבית המנויים בה, ולפיו עליהם לרכוש את ניירות הערך בעבור עצמם ולא בעבור אחרים; תנאי זה אינו מתאים בהקשר של החוק, כיוון שעניינו במתן שירות לאחרים, לרבות לאלה הנותנים בעצמם שירות לאחרים.

לאור האמור מוצע להוסיף את התוספת הראשונה המוצעת, כך שתהיה לחוק תוספת עצמאית אשר תייתר את ההפניה לתוספת שבחוק ניירות ערך. בנוסף, מוצע להרחיב את הרשימה המוצעת שבתוספת הראשונה ולכלול בקבוצת הלקוחות הכשירים, בנוסף ללקוחות המוסדיים, גם יחידים שכשירותם נעוצה בכך ששווי תיק הנכסים שלהם גדול במיוחד, שכן ללקוחות אלה היכולת לרכוש בכספם סיוע מקצועי לשם קבלת החלטות השקעה בעצמם ולפיכך הם אינם נדרשים להגנת החוק הגלומה בדרישת הרישיון.

בנוסף, מוצעים כמה שינויים נוספים מהקבוע בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך:

האוצר לשנות את התוספות האמורות, בצו, לעניין תיקון התוספת השניה, מוצע להגביל את שיקול דעתו של השר ולהסמיכו להוסיף מדינה לתוספת האמורה, רק אם שוכנע כי הדין והפיקוח החלים באותה מדינה על עוסקים זרים שקיבלו היתר זר במדינה זו, מבטיחים די הצורך את ההגנה על ציבור המשקיעים בישראל, גם הסמכות לגרוע מדינה מהתוספת השניה תופעל רק כאשר תנאי זה חדל להתקיים במדינה המנויה בתוספת. שר האוצר, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, יבחן בקשות להכללת מדינות נוספות בתוספת השניה, ובכלל זה יבחן את הדין החל באותן מדינות על נותני שירותי ייעוץ, שיווק וניהול תיקים וכן את מנגנוני הפיקוח באותן מדינות ביחס לנותני שירותים כאמור, ומידת הדמיון לדין ולפיקוח במדינות הנכללות בחוק המוצע בתוספת השניה.

סעיף 28 לתוספת הראשונה

במסגרת תיקון מס' 8, הוסף סעיף 5(א)(11) לחוק המעניק פטור מרישיון למי שנותן "ייעוץ השקעות לתאגיד הנמנה עם סוג שנקבע בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך". מהניסיון שנצבר מאז כניסת תיקון מס' 8 לתוקף, עולה כי ההפניה לחוק ניירות ערך, לעניין רשימת הלקוחות

(8) תאגיד, למעט תאגיד שהתאגד למטרת קבלת שירות של ייעוץ השקעות, שיווק השקעות או ניהול תיקי השקעות, שההון העצמי שלו עולה על 50 מיליון שקלים חדשים; בפסקה זו, "הון עצמי" – לרבות לפי כללי חשבונאות זרים, תקני חשבונאות בין-לאומיים, וכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב כהגדרתם לפי סעיפים 17(ב) ו-36 לחוק ניירות ערך;

(9) יהוד אשר השווי הכולל של מזומנים, פיקדונות, נכסים פיננסיים וניירות ערך כהגדרתם בסעיף 52 לחוק ניירות ערך, שבבעלותו, עולה על סכום של 15 מיליון שקלים חדשים;

(10) תאגיד הנמצא בבעלות מלאה של משקיעים המנויים בתוספת זו;

(11) תאגיד שהתאגד מחוץ לישראל שמאפייני הפעילות שלו דומים לאלה של תאגיד המנוי בתוספת זו.

תוספת שניה (סעיף 10ח(ב)(1))

- (1) ארצות הברית;
- (2) מדינה החברה באיחוד האירופי, שנתנה את ההיתר הזר לפי הוראות הדירקטיבה האירופית; לעניין זה – "הדירקטיבה האירופית" – דירקטיבה 2004/39/EC של הקהילה האירופית (DIRECTIVE 2004/39/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 21 April 2004 (on markets in financial instruments), לרבות תיקוניה מוזמן לזמן".

דברי הסבר

גם תיקונים לתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, שחלקם דומים לשינויים דלעיל.

לתוספת השניה

סעיף 10ח(ב)(1) לחוק, בנוסחו המוצע בסעיף 10 להצעת החוק, קובע כאמור כי אחד התנאים לביצוע פעולות התקשרות של תאגיד זה בניהול תיקי השקעות, עם לקוח כשיר בישראל, הוא שיש לו היתר זר לעיסוק כאמור, שניתן לו מאת מדינה המנויה בתוספת השניה, זאת מתוך כוונה לכלול בתוספת זו את אותן מדינות שהדיון החל בהן לעניין מתן היתרים זרים והפיקוח הקיים בהן על בעלי היתרים כאמור, מבטיחים די הצורך את ענייניו של ציבור המשקיעים בישראל. בשלב זה, מוצע לכלול בתוספת השניה את ארצות הברית, ואת המדינות החברות באיחוד האירופי הנותנות היתרים זרים לפי הדירקטיבה האירופית, שכן התנאים האמורים מתקיימים באותן מדינות.

– פרטים (5) ו-(6) של התוספת לחוק ניירות ערך הוחלפו בפרט (5) בתוספת לחוק, כך שכל בעלי הרישיון לפי החוק, ובכלל זה בעל רישיון משוק השקעות, ייכללו בתוספת.

– פרט (9) בתוספת לחוק ניירות ערך הכוללת קרן הון סיכון, לא כלולה בתוספת המוצעת, שכן קרן הון סיכון לא שונה מכל תאגיד אחר מבחינת ההיקקות להגנה לפי החוק.

– פרט (10) של התוספת לחוק ניירות ערך הורחב בפרט (10) בתוספת לחוק, הכולל כל תאגיד הנמצא בבעלות מלאה של משקיעים המנויים בתוספת, ולא רק תאגיד כאמור שעיסוקו בשוק ההון.

– בנוסף, הוסף בתוספת לחוק פרט (11) הכולל תאגיד שהתאגד מחוץ לישראל, שמאפייני הפעילות שלו דומים לאלה של תאגיד המנוי בתוספת.

לפני כמה חודשים הופץ תזכיר חוק ניירות ערך (תיקון מס' 37), התשס"ח – 2008, שבו מוצעים בין השאר

² Official Journal of the European Union L145 (30.4.2004)

- תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים
29. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000³, בתוספת הראשונה, בפרט 21(18), במקום "פרק ב' וסעיף 48(ה)" יבוא "פרקים ב' וב'ו".
- תחילתו של חוק זה 60 ימים מיום פרסומו.
30. (א) תחילתו של חוק זה 60 ימים מיום פרסומו.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) תחילתו של פרק ב'ו לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 10 לחוק זה, ביום.....⁴

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 30 מוצע לקבוע כי מועד תחילתו של החוק המוצע יהיה 60 ימים מיום פרסומו, כדי לאפשר היערכות לקראת כניסתו לתוקף.

גם לעניין פרק ב'ו לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 10 להצעת החוק, מוצע לקבוע תחילה נרחיית (ולא מיד עם פרסומו של החוק המוצע), שכן כניסתו לתוקף מצריכה היערכות והתארגנות מצד הרשות. יחד עם זאת מוצע כי מועד התחילה ייקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה שניה ולקריאה שלישית, בכנסת.

סעיף 29 חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, קובע, בפרט 21(18) לתוספת הראשונה, כי ערעורים לפי פרק ב' לחוק הייעוץ או לפי סעיף 48(ה) לחוק הייעוץ (ערעורים הנוגעים להליך הרישוי), יידונו לפני בית משפט לעניינים מינהליים. לאור העובדה שסעיף 48(ה) בוטל בתיקון מס' 8 לחוק (והוחלף בסעיף 48א) ולאור הוספת פרק ב'ו במסגרת החוק המוצע, מוצע למחוק את סעיף 48(ה) לחוק מרשימת הסעיפים המנויה בתוספת הראשונה כאמור, ולהוסיף לרשימה זו את פרק ב'ו לחוק. התוצאה של התיקון המוצע היא שערעורים הנוגעים להליך הרישום לפי פרק ב'ו לחוק יידונו לפני בית משפט לעניינים מינהליים.

³ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשס"ז, עמ' 411.

⁴ מועד התחילה ייקבע בעת הכנת החוק לקריאה שניה ולקריאה שלישית, בכנסת.